

Η πρόσληψη της Καινής Διαθήκης στη λογοτεχνία και την τέχνη

Έκτη Ενότητα: Η θεωρία της πρόσληψης κι η ερμηνεία της Καινής
Διαθήκης: όρια και προβλήματα

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη
Επίκουρη Καθηγήτρια
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Θεωρία της πρόσληψης και Καινή Διαθήκη

Η θεωρία της πρόσληψης κι η ερμηνεία της
Καινής Διαθήκης: όρια και προβλήματα

Περιεχόμενα ενότητας 1/2

1. Ιστορία της πρόσληψης & αναγνωστική θεωρία 1/2
2. Ιστορία της πρόσληψης & αναγνωστική θεωρία 2/2
3. Η νέα οπτική των μεταμοντέρνων αναγνώσεων
4. Ο ρόλος του ιστορικού πλαισίου
5. Η πρόταση του A. Thiselton
6. Η ιδεολογική κριτική

Περιεχόμενα ενότητας 2/2

7. Η σημασία της παράδοσης
8. Το μάθημα της ιστορίας
9. Ένα ερμηνευτικό σχήμα

Ιστορία της πρόσληψης & Αναγνωστική Θεωρία 1/2

- Ιστορία της πρόσληψης:
 - Ταυτόχρονα συγχρονική και διαχρονική
 - Αναγνωρίζει τη σημασία της παράδοσης και τη συνέχεια του νοήματος μέσα στον χρόνο
 - Εξισορρόπηση μεταξύ της πρώτης ανάγνωσης και κάθε νέας ανάγνωσης μέσα στην ιστορία
 - Πώς όμως μπορεί να αξιοποιηθεί όλο αυτό το υλικό

Ιστορία της πρόσληψης & Αναγνωστική Θεωρία 2/2

- **Αναγνωστική Θεωρία**

- Μία συγχρονική ανάγνωση
- Οι προηγούμενες ερμηνείες / αναγνώσεις δεν λειτουργούν δεσμευτικά για κάθε νέα ανάγνωση
- Ένα κείμενο μπορεί να σημαίνει κάτι το διαφορετικό σε κάθε νέα συνάφεια
- Ο αρχαίος κόσμος έχει χαθεί και δεν μπορούμε να τον αναπαραστήσουμε αξιόπιστα - σημασία έχει το νόημά του σήμερα

Η νέα οπτική των μεταμοντέρνων αναγνώσεων

- Αδυναμία ανίχνευσης της πρόθεσης του συγγραφέα
- Μετάθεση του ενδιαφέροντος στο νόημα του κειμένου
 - Αυτό που ο συγγραφέας μεταφέρει με το κείμενό του
 - Αυτό που μπορούμε να ανακαλύψουμε σήμερα

Ο ρόλος του ιστορικού πλαισίου

- Contextualization – de-contextualization – re-contextualization
- Μπορούμε να αγνοήσουμε τη σημασία της ιστορικής συνάφειας;
 - Δεν υπάρχει νόημα έξω από τη συνάφεια – κανένα νόημα δεν επιβιώνει μέσα στο χρόνο (αναγνωστική θεωρία)
 - Υπάρχει νόημα του κειμένου μέσα στον χρόνο και μπορεί να ανιχνευθεί (ιστορία της πρόσληψης)

Η πρόταση του A. Thiselton

- Η αισθητική ανάγνωση του κειμένου (τι μπορεί να σημαίνει το κείμενο;)
- Ερμηνεία (ιστορικοκριτική ερμηνεία)
- Η ιστορία της ερμηνείας του κειμένου κι αξιοποίηση της ερμηνευτικής της υποψίας
- Μια τέτοια ανάγνωση δεν αφήνει χώρο:
 - Για άλλες αναγνώσεις εκτός της ιστορικοκριτικής
 - Για μια σύγχρονη πρόσληψη (πόσο οι παλαιότερες προσλήψεις μπορούν να επηρεάσουν το σήμερα;)

Η ιδεολογική κριτική

- Το βιβλικό κείμενο έχει διαποτιστεί από διάφορες ιδεολογίες
 - Κατά την εποχή της συγγραφής του
 - Στην ιστορία της ερμηνείας του
- Αποδόμηση του κειμένου σε δύο στάδια:
 - Αναζήτηση «ρωγμών» μέσα στο κείμενο
 - Αξιοποίηση της οπτικής της σύγχρονης ερμηνευτικής κοινότητας

Η σημασία της παράδοσης

- Ο ερμηνευτής μέρος της παράδοσης
 - Διαμορφώνεται από αυτήν
 - Την διαμορφώνει
- Ο δυναμικός χαρακτήρας κι η πολυμορφία της παράδοσης
- Πόσο όμως μπορεί να υπάρξει χώρος για πρωτοτυπία κι απόκλιση από αυτήν;
- Τι σημαίνει τελικά παράδοση;

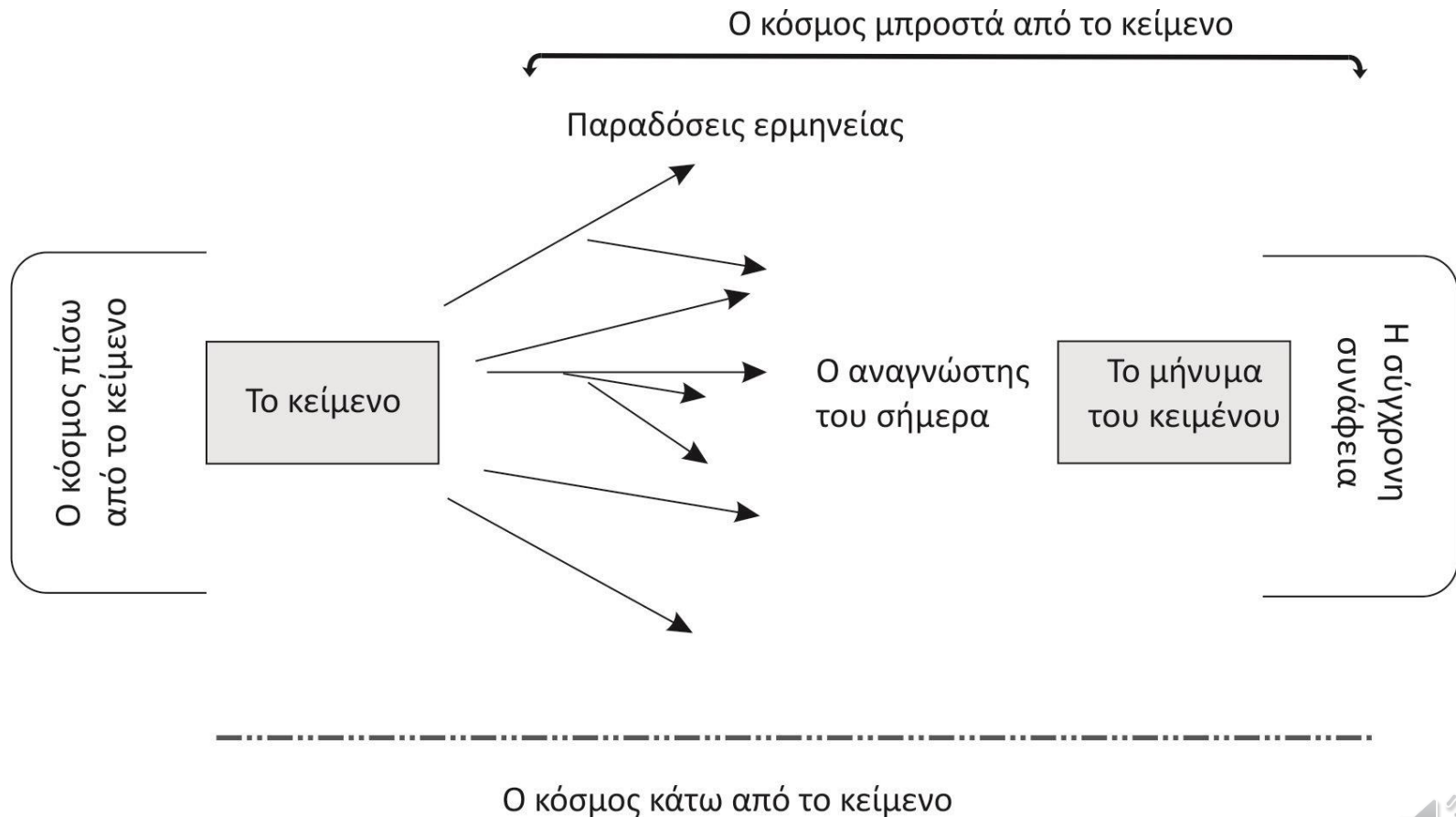

Το μάθημα της ιστορίας

- Η δυνατότητα αλλαγής παραδείγματος
- Οι διαφορετικές προσεγγίσεις του κειμένου σε διαφορετικές εποχές
- Πώς μπορεί να αλλάξει μία ερμηνευτική παράδοση;
- Συνέχεια και αλλαγή
- Η θετική αξία της υποκειμενικότητας κι ο κίνδυνος της παρανόησης

Ένα ερμηνευτικό σχήμα

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Αναστασία Μουρατίδου
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

